

Комисија за писање извјештаја

Сенату Универзитета у Бањалуци

-Посредством Научно-наставног вијећа Правног факултета-

Одлуком Сената Универзитета у Бањалуци бр. 05-2390-XXXV-7.3.1/10 од 10.05.2010. године, именована је Комисија за писање извјештаја за избор наставника за ужу научну област Теорија права и државе (наставни предмет Теорија државе и права), у саставу:

1. Академик проф. др Снежана Савић, редовни професор за ужу научну област Теорија права и државе, Правни факултет Универзитета у Бањалуци (предсједник),
2. Проф. др Будимир Кошутих, редовни професор за наставни предмет Увод у право (ужа научна област Теорија права и државе), Правни факултет Универзитета у Београду (члан),
3. Проф. др Здравко Гребо, редовни професор на предметима Теорија права и Увод у науку о држави и праву, Правни факултет Универзитета у Сарајеву (члан).

Након разматрања конкурсног материјала, Комисија подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ

КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: у дневном листу «Глас Српске», 20.01.2010. године Ужа научна/умјетничка област: Теорија права и државе Назив факултета: Правни факултет Универзитета у Бањалуци Број кандидата који се бирају: 1 (један) Број пријављених кандидата: 1 (један)
--

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Игор (Младомир) МИЛИНКОВИЋ Датум и мјесто рођења: 29.05.1974. године, Бањалука Установе у којима је био запослен: Правни факултет Универзитета у Бањалуци Звања/ радна мјеста: - Асистент: од 1999. до 2004. године - Виши асистент: од 2004. године Научна/умјетничка област: Теорија права и државе Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: Удружење правника РС
--

2. Биографија, дипломе и звања

<p><u>Основне студије:</u> Назив институције: Правни факултет Универзитета у Бањалуци Мјесто и година завршетка: Бањалука, 1998. године</p> <p><u>Постдипломске студије:</u> Назив институције: Правни факултет Универзитета у Београду Мјесто и година завршетка: Београд, 2004. године, магистрирао са одликом Назив магистарског рада: <i>Локална самоуправа и владавина права</i> Ужа научна/умјетничка област: Теорија права и државе</p> <p><u>Докторат:</u> Назив институције: Правни факултет Универзитета у Бањалуци Мјесто и година завршетка: Бањалука, 2009. године Назив дисертације: <i>Механизми заштите владавине права на локалном нивоу са посебним освртом на БиХ</i> Ужа научна/умјетничка област: Теорија права и државе</p>
<p>Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):</p> <ul style="list-style-type: none">- 1999. године изабран за асистента на предмету Теорија државе и права, на Правном факултету Универзитета у Бањалуци- 2004. године изабран за вишег асистента на предмету Теорија државе и права, на Правном факултету Универзитета у Бањалуци

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

1. Радови прије посљедњег избора			
Редни бр.	Категорија	Наслов рада	Бод.
1.	Чл. 33 12	Милинковић, Игор , «Келзеново схватање границе између нормативног и социолошког метода», <i>Годишњак Правног факултета у Бањалуци</i> , бр. XXVI, 2002, стр. 315-327.	5

2. Радови послје посљедњег избора			
Редни бр.	Категорија	Наслов рада	Бод.
1.	Чл. 33 12	Милинковић, Игор , «Значај локалне самоуправе за развој демократске политичке културе», <i>Правна ријеч</i> , Бањалука, бр. 3/2005, стр. 205-211.	5

У раду се упозорава на чињеницу да једну од битних претпоставки изградње демократског поретка представља одређен степен развоја политичке културе (тзв. демократске односно партиципативне политичке културе). Његовање политичке културе грађана посебну улогу има у земљама у транзицији,

суоченим са преласком од ауторитарних, политички и економски централизованих режима, ка пожељном демократском уређењу. Стога се у овим државама изнова актуелизује проблем школовања за демократију.

Међу инструментима за унапређење политичке културе, упозорава аутор, посебан значај има локална самоуправа, чија едукативна функција је уочена већ у оквиру класичне либералне мисли. Учествојући у локалном политичком процесу, грађани развијају свијест о својој политичкој улози и значају, што представља суштинско обиљежје партиципативне политичке културе. У раду се указује на чињеницу да крај двадесетог стољећа обиљежава нови замах у истраживањима локалне демократије. Писци попут америчког теоретичара Р. Патнама сматрају да демократске институције није могуће градити од врха према доле, већ, напротив, полазећи од локалног нивоа, инвестирањем у тзв. «социјални капитал», односно стимулишући учешће грађана у разноврсним локалним удружењима. Након анализе актуелног стања локалне демократије, аутор констатује да извјесни недостаци које она показује не умањују битније демократски потенцијал локалне самоуправе, која се и даље може сматрати једним од стубова демократског уређења. То не значи, закључује аутор, да локалну демократију није могуће унаприједити (за шта посебан значај има јачање установа непосредне демократије).

2.	Чл. 33 12	Милинковић, Игор , «Значај локалне самоуправе за изградњу система владавине права», <i>Правна ријеч</i> , бр. 4/2005, стр. 759-771.	5
----	--------------	--	---

У раду аутор указује на значај локалне самоуправе за изградњу система владавине права. Као посебан вид тзв. вертикалне подјеле власти, односно политичко-територијалне децентрализације, локална самоуправа обезбјеђује плуралитет центара одлучивања, чиме доприноси изградњи тзв. система контроле и равнотеже (*checks and balances*). Правна и политичка мисао ове су чињенице постале свјесне релативно рано. Стога не изненађује што су захтјеви за успостављањем умјерене, правом ограничене и контролисане власти, по правилу, били праћени и залагањем за широку аутономију локалних јединица. У енглеској доктрини о древном уставу, локалној самоуправи као извору основних слобода припада централно мјесто. Прве грађанске револуције, такође, обиљежили су захтјеви за успостављање снажне локалне аутономије.

Међутим, упозорава аутор, да би се поменута функција локалне самоуправе на одговарајући начин реализовала, неопходно је да се локалним јединицама обезбиједи извјестан степен реалног утицаја у односу на централну власт. У овом погледу, сматра аутор, посебан значај има испуњење три услова: 1) утврђивање одговарајућег изворног дјелокруга локалне власти, 2) постојање адекватног правног основа локалне самоуправе и инструмената њене правне заштите и 3) извјестан степен финансијске аутономије јединица локалне самоуправе. У раду су анализи подвргнуте одговарајуће одредбе закона о локалној самоуправи Републике Српске и Републике Србије.

3.	Чл. 33 9	Милинковић, Игор , «Механизми заштите владавине права на локалном нивоу - са посебним освртом на организацију локалне власти у Републици Српској», <i>Правна ријеч</i> , Бања Лука, бр. 7/2006, стр. 119-132.	8
----	-------------	--	---

У уводном дијелу рада истакнут је значај локалне самоуправе за успостављање система владавине права (чињеница да се локална самоуправа, обезбјеђујући плуралитет центара одлучивања, афирмише као својеврсна противтежа средишњој власти). Наведено својство локалне самоуправе, констатује аутор, уз њен допринос развоју демократског друштва, представља снажан аргумент у прилог јачању ове установе.

Међутим, како је у раду истакнуто, то не значи да се децентрализација, односно локална самоуправа као њен посебан, територијално-политички облик, може третирати као вриједност по себи. Проширење надлежности органа нижих нивоа власти не производи увијек позитивне резултате (о чему свједоче примјери «регионализације аутократије» забиљежени у појединим земљама). Самовоља није искључиво везана за национални ниво, не представља ексклузивно својство централне власти. Историја познаје случајеве најгрубљег кршења људских права од стране локалних аутократа, на шта је упозорено још у оквиру класичне либералне мисли. Из наведеног слиједи да, и поред неспорне оправданости јачања позиције локалних власти у односу на центар, овај процес мора бити праћен успостављањем одговарајућих механизма заштите владавине права на локалном нивоу, којима је рад посвећен. У супротном, постоји реална опасност да ће локалне власти постати заражене истим оним вирусом самовоље, чије дјеловање на националном нивоу треба да онемогуће.

Аутор у раду подвргава анализи инструменте заштите владавине права на локалном нивоу, попут централног надзора, одговарајуће структуре локалне власти, забране кумулације мандата и установе локалног омбудсмана, стављајући акценат на рјешења прихваћена у Републици Српској.

4.	Чл. 33 9	Милинковић, Игор , «Трансформација (јачање) локалне извршне власти у европским земљама - са посебним освртом на Босну и Херцеговину», <i>Правна ријеч</i> , Бања Лука, бр. 10/2007, стр. 207-223.	8
----	-------------	--	---

У раду се констатује да један од трендова који су обиљежили реформу локалне самоуправе у европским земљама током посљедњих двадесет и пет година, представља јачање локалне извршне власти (неријетко праћено увођењем модела непосредно бираног градоначелника). Трансформација локалне извршне власти правда се различитим аргументима, који варирају од државе до државе. Неки од најчешћих су: унапређење ефикасности локалне власти, јачање локалне демократије, унапређење политичке одговорности локалних функционера, смањење утицаја страначке политике на локалну власт и сл. Аутор се у раду детаљније бави искуствима реформе локалне егzekутиве у оним земаљама, у којима се, према његовом мишљењу, заокрет ка снажнијој локалној извршној власти нарочито снажно манифестовао, а то су Њемачка, Италија, Шпанија и Енглеска. Након тога, анализи је подвргнут начин на који се односни тренд манифестовао у ентитетима Босне и Херцеговине: Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине.

Аутор у раду упозорава на чињеницу да се са јачањем локалне егzekутиве актуелизује проблем контроле над њеним радом. Како би се смањио ризик од самовоље и корупције, задатак законодавца је да обезбједи одговарајућу

<p><i>противтежу власти градоначелника. Један од основних инструмената за спречавање злоупотреба од стране градоначелника, представља могућност његовог опозива, коју предвиђа законодавство великог броја земаља. Приликом законског регулисања овог демократског института, неопходно је водити рачуна о чињеници да злоупотребе могу потећи са обе стране, односно да осим законитости и легитимитета градоначелникових одлука, упитан може бити и легитимитет локалног представничког тијела (ово питање је нарочито актуелно у Босни и Херцеговини, с обзиром на велики број покренутих поступака опозива). Један од начина да се спријече злоупотребе од стране локалног представничког тијела, јесте да се предвиде санкције за случај неуспјеха процедуре опозива.</i></p>			
5.	Чл. 33 9	<p>Милинковић, Игор, «Локални омбудсман - заштитник права и слобода грађана на локалном нивоу (европски стандарди и упоредна искуства)», <i>Правна ријеч</i>, Бања Лука, бр. 14/2008, стр. 229-240.</p>	8
<p><i>У раду се указује на значај установе локалног омбудсмана за заштиту људских права и слобода и успостављање система владавине права на локалном нивоу. Посљедњих година, установа омбудсмана постаје све распрострањенија и на нивоима власти нижим од националног: регионалном и локалном нивоу. О афирмацији локалног омбудсмана свједочи и велики број докумената Савјета Европе, посвећених овом питању (чију садржину аутор у раду анализира). Имајући у виду чињеницу да локалне јединице представљају примарни оквир реализације основних људских права и слобода, увођење установе локалног омбудсмана представља оправдану мјеру. Као специфична контролна институција, као посебан вид надзора над радом управе, овај орган може се посматрати и као један од елемената система checks and balances на локалном нивоу (као битне претпоставке остваривања владавине права у јединицама локалне самоуправе). Значај ове установе утолико је већи, што се тренд јачања извршне власти све снажније манифестује и на локалном нивоу. Да би поменути улога локалног омбудсмана могла да се реализује, неопходно је овом органу обезбиједити независан положај у односу на локалну егзекутиву. Избор локалног омбудсмана, стога, треба бити повјерен локалном представничком тијелу, али и онемогућено накнадно уплитање локалне извршне власти у рад ове установе. Будући да ауторитет омбудсмана зависи од његове непристрасности, при чему је од суштинског значаја да је и грађани доживљавају као такву, ову институцију неопходно је заштити од утицаја политичких партија. Аутор у раду упозорава на искуства појединих земаља са установом локалног омбудсмана: Швајцарске, Велике Британије и Србије.</i></p>			
6.	Чл. 33 9	<p>Милинковић, Игор, «Посједује ли владавина права неинструменталну моралну вриједност - рефлексије о Фулеровом и Разовом схватању Rule of Law», <i>Правна ријеч</i>, Бањалука, бр. 18/2009, стр. 313-322.</p>	8
<p><i>У раду су анализирани концепције владавине права двојице утицајних правних мислилаца - Л. Фулера и Џ. Раза. Иако поменути аутори принципе владавине права одређују на сличан, процедуралан начин, њихов третман моралне</i></p>			

вриједности Rule of Law битно се разликује. Према Л. Фулеру, владавина права поред инструменталне, посједује и неинструменталну моралну вриједност, будући да унапређује индивидуалну аутономију грађана. Поштовање принципа владавине права значи да нормотворац адресатима приступа као рационалним субјектима. Такође, према Фулеровом схватању, принципи владавине права показују склоност ка добром. Њихово уважавање ограничава властодрице у реализацији морално изопачених циљева (принципи «унутрашње моралности права», сматра овај писац, нису једнако подесни за реализацију морално лоших циљева, као и оних етички исправних). Према Ц. Разу владавина права представља морално неутралан појам, њен морални значај условљен је вриједношћу циљева чијој реализацији правни поредак служи. Владавина права представља специфичну врлину права, али не и морално добро по себи. Чињеница да право одговара захтјевима владавине права, не говори ништа о моралној исправности таквог поретка. Владавина права може бити употребљена при реализацији морално изопачених циљева, једнако као и оних етички исправних. Након анализе Фулерових и Разових ставова, аутор износи аргументе у прилог једном умјереном схватању неинструменталне вриједности владавине права.

7.	Чл. 33 9	Милинковић, Игор , «Облици непосредног учешћа грађана у одлучивању на локалном нивоу (традиционални и нови)», <i>Годишњак Правног факултета у Бањалуци</i> , бр. 31/32, 2010, стр. 257-280.	8
----	-------------	--	---

Рад је посвећен облицима непосредног учешћа грађана у одлучивању на локалном нивоу, како традиционалним, тако и оним новијег датума. С обзиром на значај локалне самоуправе за изградњу демократског поретка и успостављање система владавине права, сматра аутор, једно од кључних питања са којима се суочавају земље у транзицији јесте: на који начин унаприједити демократски политички процес у јединицама локалне самоуправе? Наведено питање утолико је актуелније, што се у све већем броју земаља, укључујући и оне са дугом демократском традицијом и развијеним системом локалне самоуправе, данас говори о «кризи легитимитета» локалних институција. Одговор на проблеме са којима се локална демократија суочава препознаје се у стимулисању партиципације грађана на локалном нивоу, превасходно кроз развијање установа непосредне демократије.

Аутор анализи подвргава разноврсне облике непосредног учешћа грађана у одлучивању на локалном нивоу. Осим традиционалних облика непосредне демократије (референдум, грађанска иницијатива, зборови грађана, мјесна самоуправа), дат је осврт и на новије партиципативне облике као што су грађанске пороте, панел-испитивања, партиципативни буџет и делиберативана испитивања јавног мњења.

Укупан број бодова по основу научног рада: 50

4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије посљедњег избора

Кандидат је током овог периода изводио вјежбе из наставног предмета Теорија државе и права на Правном факултету Универзитета у Бањалуци, испољивши смисао за наставни рад и одговарајуће педагошке квалитете. Рад са студентима, осим часова вјежби, обухватао је и консултације и усмјеравање приликом израде семинарских радова.

- Квалитет педагошког рада на Универзитету: Није вреднован

2. Образовна дјелатност после посљедњег избора

Кандидат изводи вјежбе из наставног предмета Теорија државе и права на Правном факултету Универзитета у Бањалуци. Осим на Правном факултету, кандидат је ангажован и на појединим одсјецима Факултета политичких наука Универзитета у Бањалуци (Социјални рад, Политичке науке, Журналистика), гдје држи часове вјежби из наставних предмета Основе права и Увод у право. Након одбране докторске дисертације и стицања научног степена доктора правних наука, кандидат се, у сарадњи са одговорним наставником, укључује и у часове предавања и праћење и вредновање рада студената. Кандидатова склоност ка образовној дјелатности и одговарајуће педагошке способности потврђене су и у овом периоду.

- Квалитет педагошког рада на Универзитету: Није вреднован

Укупан број бодова по основу образовне дјелатности: -

5. Стручна дјелатност кандидата

1. Радови прије посљедњег избора

Редни бр.	Категорија	Наслов рада	Бод.
1.	Чл. 36 7	Милинковић, Игор , «Ханс Келзен: Чиста теорија права», <i>Годишњак Правног факултета у Бањалуци</i> , бр. XXIV, 2000, стр. 413-416.	2

1. Радови после посљедњег избора

Редни бр.	Категорија	Наслов рада	Бод.
1.	Чл. 36 6	Milinkovic, Igor (коаутор) , «The University of Banja Luka in the Process of Reorganization», <i>Studies in Education Management Research</i> , No 9, Centre for Education Management Research (CEM), 2005, pp. 67-74.	3

Укупан број бодова по основу стручног рада: 3

Укупан број бодова послједег избора	
Научна дјелатност кандидата	50 бодова
Образовна дјелатност кандидата	-
Стручна дјелатност кандидата	3 бода
Укупно бодова: 53	

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу изнијетих података о научном и стручном раду кандидата и његовом досадашњем педагошком ангажовању, као и на основу стечених услова према Закону о високом образовању (чл. 74), Комисија једногласно предлаже Научно-наставном вијећу Правног факултета Универзитета у Бањалуци да Сенату Универзитета у Бањалуци упути приједлог да се др Игор Милинковић **изабере у звање доцента** за ужу научну област Теорија права и државе (на наставни предмет Теорија државе и права).

Чланови Комисије:

1. _____
Академик проф. др Снежана Савић, редовни професор

2. _____
Проф. др Будимир Кошутећ, редовни професор

3. _____
Проф. др Здравко Гребо, редовни професор